

Komentarz ekonomiczny

Możliwe skutki zakłóceń w handlu Polska-Chiny

Marcin Luziński, tel. 22 534 18 85, marcin.luzinski@santander.pl

Ekonomiczne skutki pojawienia się nowego szczepu koronawirusa w Chinach dla światowej gospodarki są wciąż trudne do oszacowania. W efekcie, trudno o wiarygodną ocenę pełnych implikacji dla Polski. Nasze obliczenia, zawężone tylko do bezpośrednich efektów zaburzeń w handlu Polska-Chiny, wskazują, że gdyby przestoje w Chinach zakończyły się w ciągu miesiąca, wpływ na krajowy wzrost PKB byłby praktycznie pomijalny. W skrajnie pesymistycznym scenariuszu, zakładającym całkowite i trwałe zablokowanie handlu z Chinami, polski PKB mógłby się z tego tytułu obniżyć o 1,5% w skali roku. Należy pamiętać, że pełne skutki dla gospodarki będą też obejmowały efekty pośrednie, np. wpływ na inne kraje europejskie, czego powyższe obliczenia nie obejmują.

Od stycznia rynki finansowe przejmują się rozprzestrzenianiem się nowego szczepu koronawirusa SARS-CoV-2 i jego potencjalnym wpływem na światową gospodarkę. Działania podjęte w reakcji na epidemię: kwarantanna, zamknięcie wielu zakładów pracy, ograniczenia w transporcie i handlu, będą wielokanałowo oddziaływały na aktywność ekonomiczną w Chinach i wielu innych krajach. Główne potencjalne kanały oddziaływania tej sytuacji, to m.in.:

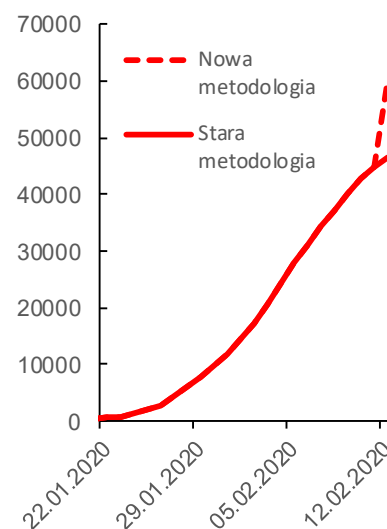
- zaburzenia globalnego łańcucha dostaw,
- globalny spadek popytu,
- pogorszenie nastrojów gospodarczych,
- spadek światowych cen surowców,
- zmiany w ruchu turystycznym,
- potencjalna substytucja importu z Chin produktami z innych krajów, w tym z Polski.

W tym raporcie analizujemy wyłącznie bezpośrednie efekty zaburzeń w handlu Polska-Chiny (sytuacji, w której nie ma możliwości sprzedaży polskich produktów w Chinach oraz towarów chińskich w Polsce) i ich potencjalny wpływ na dynamikę krajowego PKB. Niewykluczone, że efekty pośrednie (np. spowolnienie gospodarki niemieckiej) mogą być co najmniej równie silne, a może nawet istotniejsze.

W 2019 r. do Polski przyjechały z Chin towary o wartości 29,1 mld euro, co stanowi 12,4% polskiego importu i 5,5% polskiego PKB. W znacznej mierze importujemy z Chin dobra inwestycyjne i kapitałowe, przy czym według danych o przepływach międzygałęziowych w polskiej gospodarce około 60% towarów importowanych z Chin jest konsumowanych bezpośrednio, 40% jest użytkowanych przez polskie firmy w procesach produkcyjnych. Zablokowanie wymiany handlowej z Chinami, pozbawiłoby zatem polskie firmy zarówno finalnych produktów do sprzedaży (wpływ głównie na handel), jak i wkładu do produkcji (wpływ na sektor produkcyjny). Na podstawie analizy struktury polskiego importu oraz udziału importu w zużyciu pośrednim poszczególnych sektorów stwierdzamy, że problem dotyczyłby przede wszystkim działów gospodarki zajmujących się produkcją komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych, skór i wyrobów ze skór, odzieży i wyrobów tekstylnych. Sektory te mogłyby mierzyć się z dwucyfrowym spadkiem możliwości sprzedażowych. Szacujemy, że z punktu widzenia krajowej wartości dodanej bardziej dotkliwa jest utrata surowców produkcyjnych, niż finalnych produktów gotowych do sprzedaży.

W 2019 r. krajowy eksport do Chin wyniósł 2,6 mld euro, co stanowiło 1,1% polskiego eksportu i 0,5% polskiego PKB. Sądzymy, że niemożność sprzedaży do Chin nie będzie istotnym problemem dla polskiej gospodarki. Po pierwsze, skala eksportu do Państwa Środka jest wciąż dość mała. Po drugie, w sytuacji, gdy polskie firmy borykać się będą z ograniczeniem możliwości produkcyjnych (przerwy w łańcuchu dostaw), to nieznaczny spadek popytu nie powinien być problemem, przynajmniej dla dóbr, dla których polska wykazuje deficyt handlowy w wymianie z Chinami. Dla około 5 tys. kategorii handlu zagranicznego wg CN, Polska wykazuje dodatnie saldo handlowe z Chinami jedynie w ok. 350 kategoriach, a łączna nadwyżka w tych kategoriach to niecały 1 mld euro. Około połowa tej kwoty to polski eksport katod miedziowych, można więc wskazać ten sektor

Zakażenia wirusem SARS-CoV-2 w Chinach

Źródło: China National Health Commission, Santander

Potencjalna utrata sprzedaży wskutek zakłóceń importu z Chin, %

Komputery, wyroby elektroniczne i optyczne	35.6
Skóry i wyroby ze skór wyprawionych	24.6
Odzież	20.8
Wyroby tekstylne	15.8
Urządzenia elektr. i nieelektr.	13.0
Sprzęty gospodarstwa domowego	
Maszyny i urządzenia gdzie indziej niesklas.	8.5
Meble	5.8
Inne gałęzie przemysłu	<5.0

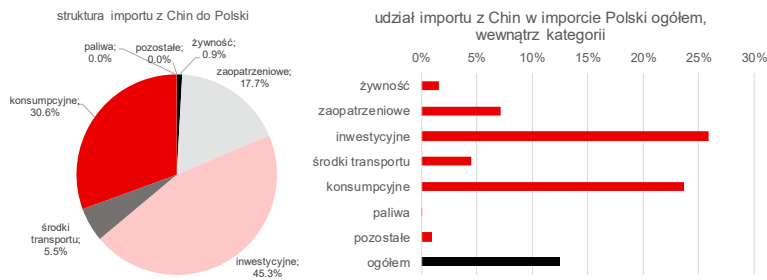
Źródło: GUS, Santander

Departament Analiz Ekonomicznych:

al. Jana Pawła II 17, 00-854 Warszawa
 email: ekonomia@santander.pl
 www: santander.pl/serwis-ekonomiczny
 Piotr Bielski 22 534 18 87
 Marcin Luziński 22 534 18 85
 Wojciech Mazurkiewicz 22 534 18 86
 Grzegorz Ogonek 22 534 19 23
 Marcin Sulewski, CFA 22 534 18 84

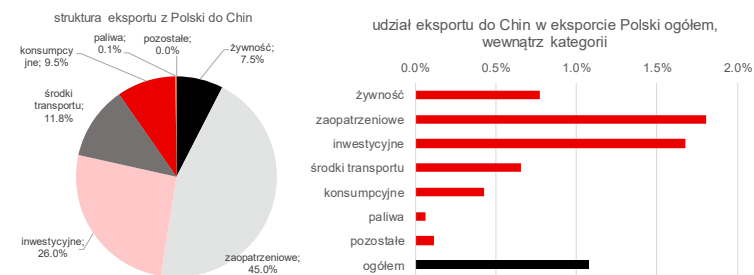
jako potencjalnie zagrożony spadkiem popytu z Chin, ale łączne skutki spadku eksportu do Chin dla polskiej gospodarki będą raczej pomijalne.

Import z Chin do Polski, 2019

Źródło: GUS, Santander

Eksport z Polski do Chin, 2019

Źródło: GUS, Santander

Nasze szacunki wykonane na podstawie analizy przepływów międzygałęziowych i struktury polskiej wymiany handlowej z Chinami wskazują, że całkowite i trwałe zablokowanie wymiany z Państwem Środka skutkowałoby obniżeniem krajowego rocznego PKB o ok. 1,5% (bez uwzględnienia ewentualnych efektów wtórnych), co przede wszystkim byłoby wynikiem zablokowania importu, przy minimalnych skutkach braku możliwości eksportu. Negatywne skutki byłyby skoncentrowane przede wszystkim w sektorze tekstylnym i elektronicznym. Efekt ten byłby mniejszy, gdyby polskim firmom udało się zastąpić towary z Chin importem z innego kraju (prawdopodobnie po wyższych cenach). Prawdopodobnie byłoby to łatwiejsze w przypadku towarów niskoprzetworzonych (np. tekstylia), chociaż trudno powiedzieć w jakim stopniu byłoby to możliwe, biorąc pod uwagę jak dużym dostawcą w skali globalnej są Chiny. Gdyby zakłócenia w handlu przedłużyły się, to polskie firmy mogłyby zostać zmuszone np. do zwolnień, co zwiększyłoby siłę pierwotnego efektu.

W praktyce trudno zakładać całkowity zanik wymiany handlowej z Chinami przez cały rok. Przy założeniu redukcji obrotów handlowych o połowę przez miesiąc (przy założeniu braku substytucji importem z innych krajów i braku wystarczających zapasów) wpływ na roczny PKB wyniósłby mniej niż 0,1% PKB (a od PKB w I kw. mogłaby odjąć 0,2-0,3%). Przy wydłużeniu zakłóceń do 3 miesięcy – ok. 0,2% dla rocznego PKB.

Faktyczne efekty będą w dużym stopniu zależały od tego jaka część handlu z Chinami zostanie rzeczywiście dotknięta zakłóceniami (takich dokładnych informacji na razie nie mamy) i jak długo chińskie fabryki pozostaną zamknięte. Dokładniejsze szacunki możliwe będą po opublikowaniu danych o chińskiej produkcji przemysłowej oraz o krajowych obrotach handlowych.

Niniejsza publikacja przygotowana przez Santander Bank Polska S.A. ma charakter wyłącznie informacyjny i nie stanowi oferty ani rekomendacji do zawarcia transakcji kupna lub sprzedaży jakiegokolwiek instrumentu finansowego. Informacje przedstawione w niniejszej publikacji nie mają charakteru porad inwestycyjnych ani doradztwa. Podjęto wszelkie możliwe starania w celu zapewnienia, że informacje zawarte w tej publikacji nie są nieprawdziwe i nie wprowadzają w błąd, jednakże Bank nie gwarantuje dokładności i kompletności tych informacji oraz nie ponosi odpowiedzialności za wykorzystywanie tych informacji oraz straty, które mogły w konsekwencji tego wyniknąć. Prognozy ani dane odnoszące się do przeszłości nie stanowią gwarancji przyszłych cen instrumentów finansowych lub wyników finansowych. Santander Bank Polska S.A. jego spółki zależne oraz którykolwiek z jego lub ich pracowników mogą być zainteresowani którąkolwiek z transakcji, papierów wartościowych i towarów wymienionych w tej publikacji. Santander Bank Polska S.A. lub jego spółki zależne mogą świadczyć usługi dla lub zabiegać o transakcje z którąkolwiek spółką wymienioną w tej publikacji. Niniejsza publikacja nie jest przeznaczona do użytku prywatnych inwestorów. Klienci powinni kontaktować się z analitykami Banku oraz przeprowadzać transakcje poprzez jednostki Santander Bank Polska S.A. w jurysdykcjach swoich krajów, chyba że istniejące prawo zezwala inaczej. W przypadku tej publikacji zastrzeżone jest prawo autorskie oraz obowiązująca ochrona praw do baz danych.

W sprawie dodatkowych informacji, dostępnych na życzenie, prosimy kontaktować się z: Santander Bank Polska S.A., Pion Zarządzania Finansami, Departament Analiz Ekonomicznych, al. Jana Pawła II 17, 00-854 Warszawa, Polska, telefon 22 534 1887, e-mail: ekonomia@santander.pl, www.santander.pl